

J. E. Bogomil:

Prijetna zabava.

1. Kako uganeš številko.

Zima je. Prav pripraven čas torej, da se bolj pridno vadite v računstvu. Nate nekaj nalog za vajo!

Recite tovarišu ali tovarišici, bratcu ali sestrici takole: »Misli si eno številko! Pomnoži jo s številom 2! — Prištej zdaj zraven 5! — Zdaj dobljeno številko pomnoži še s številom 5! — Število, ki si ga zdaj dobil, meni povej!« — In ti boš prav lahko uganil izbrano številko. Kakó to?

Poglej! Prijatelj si je mislil znabiti število 4. Pomnoži 4 z 2. Dvakrat štiri je osem. Pet prištej! $8 + 5 = 13$. Zdaj 13 pomnoži s 5! $13 \times 5 = 65$. To številko naj zdaj tebi povê. Ti pa naredi takó: Ednico si misli proč (5)! Ostane še število 6. Od te številke odštej 2 ($6 - 2$). Pa dobiš številko 4, ki si jo je mislil tovariš. Koliko si je mislil, če dobiš v odgovor: »75«. Kaj ne: zadnjo številko zavržeš, ostane 7. To si je mislil.

Ali pa drug način! Takole reci: Misli si eno številko! Pomnožiš to s številom 4! Razdeli na polovico! To število pomnoži s 7! Povej, koliko si dobil!

Zdaj pa pride vrsta nate, da uganeš.

Recimo, da si je mislil število 4. Pomnožimo to s 4! Dobiš 16. Polovica od 16 je osem. $8 \times 7 = 56$. To število ti bo povedal. Ti pa na pamet ali pa s svinčnikom v roki dêli to število s 14, pa dobiš, kar je prijatelj mislil ($56 : 14 = 4$).

Ali pa reci takole: Misli si številko! Še enkrat toliko! Prištej zdaj zraven število 2 (ali pa 4, 6, 8, 10,

torej take številke, ki so deljive z dvema)! Razdeli to na polovico! Pomnoži to s številom 4! Od tega pa, kar dobiš, odštej dvakrat toliko, kolikor si prej zraven prištel! Povej, kar si dobil!

Na to boš pa ti povedal, katero številko si je tvoj prijatelj mislil.

Znabití si je mislil število 3. Še enkrat toliko: $3 + 3$ ali $2 \times 3 = 6$. Prištej zdaj zraven 4, pa dobiš $6 + 4 = 10$. Polovica tega je 5. Pomnoži: $5 \times 4 = 20$. Dvojno številko, ki si jo je prištel, odštejmo: $20 - 2 \times 4 = 12$. Zadnjo številko mora pa povedati tebi. Ti pa to število deli s številko 4, pa dobiš ($12 : 4 = 3$) številko 3, ki si jo je prijatelj mislil.

Mislimo si zdaj isto številko, pa je prijatelj prištel zraven 8. Kakó bo moral računati? Poglej: $3 + 3 = 6$, $6 + 8 = 14$, $14 : 2 = 7$, $7 \times 4 = 28$, $28 - 2 \times 8 = 28 - 16 = 12$. Ti imaš spet enako delo: $12 : 4 = 3$, kakor prej.

Ti računi ne bodo pretežki. Vi se boste pa zraven vadili pravilno seštevati in odštevati, množiti in deliti. Kakor hitro se bo pa kdo zmotil v računu, pa ne bo mogoče naloge prav rešiti. Treba bo »kozla loviti«. In šele, ko boste kozla imeli za roge, bo naloga prav rešena.

Vzemimo za zgled ta način: $6 \times 4 = 20$, $20 : 2 = 10$, $10 \times 7 = 70$. To bi povedal tebi. Ti bi pa zračunal $70 : 14 = 5$. Prijatelj pa si je mislil število 6. Kje je napaka? Izračunaj pravilno!

Pripominjam še, da lahko na ta način uganete vsako številko, ne samo teh, za katere imate tu navedene zgleds. Zdaj pa k peči in na delo!

